REGUŁA I ĆWICZENIE 1

Końcówki -ą czy -om, -ę czy -em

klasy 3–5

Imię i nazwisko: _____ Data: _____

Jak sprawdzić końcówkę? Zadaj pytanie!

końcówka	kiedy?	przykłady
-ą	*z kim? z czym?* – **jedna** osoba lub rzecz (rodzaj żeński i wyrazy jak *kolega*, *tata*); czasowniki *oni*, *one*	z mam**ą**, z koleg**ą**, id**ą**, pisz**ą**
-om	*komu? czemu?* – **wiele** osób lub rzeczy	dzieci**om**, kot**om**, koleżank**om**
-ę	*kogo? co?* – jedna osoba lub rzecz rodzaju żeńskiego; czasowniki *ja*	widzę mam**ę**, id**ę**, pisz**ę**
-em	*z kim? z czym?* – rodzaj męski i nijaki; czasowniki w czasie przeszłym *(ja) byłem*	z kot**em**, z okn**em**, był**em**

Podpowiedź: **-om** zawsze dotyczy **wielu** (komu? – kotom), a **-ą** jednej osoby lub rzeczy (z kim? – z mamą). Uwaga na czas przeszły: był**em**, zrobił**em** (nie: byłę, zrobiłę).

1 -ą czy -om? Uzupełnij zdania.

1. Idę na spacer z mam___.
2. Daję laurki koleżank___.
3. Kasia bawi się lalk___.
4. Dziadek opowiada bajki wnuk___.
5. Rysuję ładny obrazek kredk___.
6. Pomagamy zwierzęt___ ze schroniska.
7. Jem zupę łyżk___.
8. Dzieci pisz___ list do babci.
9. Rozdałam cukierki koleg___.
10. Spacerujemy szerok___ ulic___.
11. Przyglądam się chmur___.
12. Uczniowie dziękują nauczyciel___.
13. Ptaki lecą nad łąk___.
14. Gram w piłkę z koleg___.

ĆWICZENIA 2–3

Końcówki -ą czy -om, -ę czy -em

klasy 3–5

Imię i nazwisko: Data:

2 -ę czy -em? Uzupełnij zdania.

1. Widzę dużą chmur□.
2. Idę do kina z brat□.
3. Czytam ciekawą książk□.
4. Piszę ołówki□.
5. Jutro pójd□ do babci.
6. Jeżdżę rower□ do szkoły.
7. Mama kupiła nową sukienk□.
8. Był□ wczoraj w teatrze.
9. Zjadłem kanapk□ z ser□.
10. Nios□ ciężki plecak.
11. Bawię się z ps□.
12. Poproszę butelk□ wody.
13. Rozmawiam z dziadki□.
14. Myję ręce mydł□.

3 Odmień wyrazy. Uważaj na końcówki -ą, -om i -ę.

kto? co?	z kim? z czym?	komu? czemu? (wiele)	kogo? co?
mama			
lalka			
siostra			
książka			
róża			

ĆWICZENIA 4–5

Końcówki -ą czy -om, -ę czy -em

klasy 3–5

Imię i nazwisko: Data:

4 Odmień wyrazy rodzaju męskiego i nijakiego.

kto? co?	z kim? z czym? (-em)	komu? czemu? (wiele, -om)
kot		
brat		
pies		
okno		
drzewo		

5 Ja czy oni? Napisz formy czasowników.

co robić?	ja (-ę)	oni, one (-ą)
pisać		
iść		
nieść		
brać		
myć		
robić		
chcieć		
móc		
jechać		

ĆWICZENIA 6–7

Końcówki -ą czy -om, -ę czy -em

klasy 3–5

Imię i nazwisko: Data:

6 **Uzupełnij tekst końcówkami -ą, -om, -ę albo -em.**

Wczoraj był[ ] z tat[ ] w zoo. Przyglądał[ ] się małp[ ], które skakały po gałęziach. Siostra karmiła kozy marchewk[ ], a ja rozmawiał[ ] z opiekun[ ]. Zrobił[ ] zdjęcie żyraf[ ] i słoni[ ]. Na koniec zjedliśmy lody z polew[ ] czekoladow[ ]. Chętnie pójd[ ] tam znowu z mam[ ] i babci[ ].

7 **W każdym zdaniu jest jeden błąd. Podkreśl go i przepisz zdanie poprawnie.**

1. Idę do parku z kolegom.

2. Dałem laurki nauczycielką.

3. Bawię się nową piłkom.

4. Lubię zupę pomidorowom.

5. Widzę ładną sukienke.

6. Wczoraj byłę w kinie.

DLA DOROSŁEGO: KLUCZ

Końcówki -ą czy -om, -ę czy -em

klasy 3–5

Ćwiczenie 1

1. Idę na spacer z mamą. 2. Daję laurki koleżankom. 3. Kasia bawi się lalką. 4. Dziadek opowiada bajki wnukom. 5. Rysuję ładny obrazek kredką. 6. Pomagamy zwierzętom ze schroniska. 7. Jem zupę łyżką. 8. Dzieci piszą list do babci. 9. Rozdałam cukierki kolegom. 10. Spacerujemy szeroką ulicą. 11. Przyglądam się chmurom. 12. Uczniowie dziękują nauczycielom. 13. Ptaki lecą nad łąką. 14. Gram w piłkę z kolegą.

Ćwiczenie 2

1. Widzę dużą chmurę. 2. Idę do kina z bratem. 3. Czytam ciekawą książkę. 4. Piszę ołówkiem. 5. Jutro pójdę do babci. 6. Jeżdżę rowerem do szkoły. 7. Mama kupiła nową sukienkę. 8. Byłem wczoraj w teatrze. 9. Zjadłem kanapkę z serem. 10. Niosę ciężki plecak. 11. Bawię się z psem. 12. Poproszę butelkę wody. 13. Rozmawiam z dziadkiem. 14. Myję ręce mydłem.

Ćwiczenie 3

mama – z mamą – mamom – mamę; lalka – z lalką – lalkom – lalkę; siostra – z siostrą – siostrom – siostrę; książka – z książką – książkom – książkę; róża – z różą – różom – różę

Ćwiczenie 4

kot – z kotem – kotom; brat – z bratem – braciom; pies – z psem – psom; okno – z oknem – oknom; drzewo – z drzewem – drzewom

Ćwiczenie 5

pisać – piszę – piszą; iść – idę – idą; nieść – niosę – niosą; brać – biorę – biorą; myć – myję – myją; robić – robię – robią; chcieć – chcę – chcą; móc – mogę – mogą; jechać – jadę – jadą

Ćwiczenie 6 (może posłużyć jako dyktando)

Wczoraj byłem z tatą w zoo. Przyglądałem się małpom, które skakały po gałęziach. Siostra karmiła kozy marchewką, a ja rozmawiałem z opiekunem. Zrobiłem zdjęcie żyrafom i słoniom. Na koniec zjedliśmy lody z polewą czekoladową. Chętnie pójdę tam znowu z mamą i babcią.

Ćwiczenie 7

1. ... kolegą; 2. ... nauczycielkom; 3. ... piłką; 4. ... pomidorową; 5. ... sukienkę; 6. ... byłem